

Sygn. akt VIII C 759/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

18 listopada 2016

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w VIII. Wydziale Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agata Cieśla

Protokolant Aleksandra Klepacz

po rozpoznaniu na rozprawie 18 listopada 2016 we W.

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko C. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego C. K. na rzecz strony powodowej (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 35.521,07 zł (trzydzieści pięć tysięcy pięćset dwadzieścia jeden złotych siedem groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości 10 % liczonymi od kwoty 32.029,96 zł od 09 maja 2015 do 18 listopada 2016;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 1.017 zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 759/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 10 marca 2016 strona powodowa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od pozwanego C. K. kwoty 35.521,07 zł wraz z odsetkami liczonymi od 09 maja 2015 do dnia zapłaty od kwoty 32.029,96 zł w wysokości 10 % w stosunku rocznym, z zastrzeżeniem, że od 01 stycznia 2016 wysokość tych odsetek nie może przekraczać w stosunku rocznym wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikających z art. 481 § 2¹ k.c. oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu strona powodowa podniosła, że 28 listopada 2012 udzieliła pozwanemu pożyczki gotówkowej, do spłaty której pozwany zobowiązany był w miesięcznych ratach w wysokości wskazanej w umowie. Pozwany, mimo wezwań i monitów, nie wywiązał się z obowiązku spłaty pożyczki. Po upływie terminu, do którego pozwany winien uregulować zadłużenie, całość zadłużenia stała się wymagalna. Przed skierowaniem sprawy na drogę sądową strona powodowa ponownie wezwała pozwanego do zapłaty wymagalnego zobowiązania. Wezwanie to pozostało bez odpowiedzi. Na żądanie pozwu składa się należność główna w kwocie 32.029,96 zł, odsetki za okres od 28 listopada 2012 do 08 maja 2015 w kwocie 3.031,11 zł oraz koszty - opłaty i prowizje w kwocie 460 zł.

Pozwany C. K. nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę, nie złożył wyjaśnień w sprawie ustnie ani na piśmie, ani też nie żądał przeprowadzenia rozprawy pod jego nieobecność, co skutkowało wydaniem wyroku zaocznego na podstawie art. 339 k.p.c.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

28 listopada 2012 (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. zawarła z pozwanym C. K. umowę pożyczki gotówkowej w kwocie 40.141,71 zł na okres od 28 listopada 2012 do 15 grudnia 2018.

Na podstawie zawartej umowy pozwany otrzymał do dyspozycji kwotę pożyczki w wysokości 30.000 zł.

Pozwany zobowiązał się do dokonania spłaty pożyczki wraz z odsetkami w 72 miesięcznych ratach, płatnych do dnia 15 każdego kolejnego miesiąca, począwszy od 15 stycznia 2013. Kwota miesięcznej raty wynosiła 719,55 zł.

W myśl § 1 ust. 15 zawartej umowy pożyczki, za okres opóźnienia w spłacie raty lub jej części Bank nalicza odsetki od zadłużenia przeterminowanego (odsetki karne). Stopa odsetek karnych jest zmienna, na dzień zawarcia umowy wynosi 24 % i jest równa czterokrotności aktualnej na dany dzień wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Zmiana stopy odsetek karnych następuje w razie zmiany stopy kredytu lombardowego NBP, proporcjonalnie do tej zmiany. Zmiana wysokości odsetek karnych nie wymaga indywidualnego zawiadomienia Pożyczkobiorcy o tej zmianie. Informacja o aktualnej wysokości odsetek karnych jest udostępniana Pożyczkobiorcy na stronach internetowych Banku.

[**dowody:**

umowa pożyczki gotówkowej z załącznikiem nr 1 Tabela opłat i prowizji k. 9-11,

potwierdzenie danych do wniosku k. 12,

harmonogram spłat k. 13-13v.]

Pozwany nie wywiązywał się z obowiązku spłaty pożyczki, co skutkowało wypowiedzeniem umowy przez stronę powodową pismem z 09 lutego 2015 i natychmiastową wymagalnością zadłużenia, które wynosi 35.521,07 zł.

Na zadłużenie pozwanego składa się kwota należności głównej w wysokości 32.029,96 zł, kwota 3.031,11 zł tytułem odsetek umownych i karnych naliczonych za okres od 28 listopada 2012 do 08 maja 2015 (data wystawienia wyciągu z ksiąg banku) oraz kwota 460 zł tytułem kosztów opłat i prowizji.

Jak wynika z wyciągu z ksiąg banku z 08 maja 2015, dalsze odsetki obciążające dłużnika od dnia następnego po wystawieniu wyciągu do dnia zapłaty, obliczone od kwoty 32.029,96 zł, naliczane będą według zmiennej stopy procentowej odsetek maksymalnych, stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, które na dzień wystawienia wyciągu wynoszą 10 %, a prawo do naliczania których wierzyciel zastrzegł w treści umowy.

[**dowody:**

wyciąg z ksiąg banku z 08.05.2015 k. 7-8

zestawienie wpłat dokonanych na rachunek techniczny pożyczki k. 14,

wypowiedzenie umowy z 09.02.2015 z potwierdzeniem odbioru k. 15-16]

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Wobec więc tego, że działanie art. 339 § 2 k.p.c. nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania (por. uzasadnienie Sądu Najwyższego z 18 lutego 1972, III CRN 539/71, wyrok Sądu Najwyższego z 31 marca 1999, I CKU 176/97).

Sąd ma obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda zawartych w pozwie. W razie wątpliwości należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu ich wyjaśnienia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 października 1998, I CKU 85/98; wyrok Sądu Najwyższego z 23 września 1997, I CKU 115/97).

W konsekwencji powyższego twierdzenia strony powodowej, mimo, iż nie zaprzeczone przez pozwanego, zostały poddane weryfikacji Sądu. I tak w oparciu o przedstawione przez stronę powodową dowody z dokumentów Sąd ustalił, że strony łączył stosunek zobowiązaniowy na mocy umowy pożyczki, z której wynika kwota udzielonej pozwanemu pożyczki oraz wysokość kosztów związanych z jej udzieleniem w postaci odsetek, opłat i prowizji. Z uwagi na treści przedstawionych dowodów zawarte w pozwie twierdzenia strony powodowej nie budziły wątpliwości Sądu co do istnienia między stronami stosunku obligacyjnego, a w dalszej kolejności również wysokości zadłużenia i jego wymagalności. Wyjątek stanowią odsetki umowne za opóźnienie, których zasądzenia strona powodowa żąda od kwoty należności głównej 32.029,96 zł w wysokości stałej 10 % w stosunku rocznym, z zastrzeżeniem, że od 01 stycznia 2016 wysokość tych odsetek nie może przekraczać w stosunku rocznym wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikających z art. 481 § 2¹ k.c. Tymczasem, jak wynika z treści zawartej przez strony umowy, odsetki umowne od zadłużenia przeterminowanego zostały zastrzeżone w wysokości zmiennej, która jest równa czterokrotności aktualnej na dany dzień wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (na dzień zawarcia umowy wynosiły one 24 %). Skoro zatem - jak wynika z powyższego - strony umowy zastrzegły w niej odsetki zmienne od zadłużenia przeterminowanego, sprzeczne z tymi ustaleniami, a w konsekwencji pozbawione podstaw, jest żądanie tych odsetek w wysokości stałej (żądanie odsetek w wysokości 10 %).

Materialnoprawną podstawą żądania strony powodowej w zakresie umownych odsetek za opóźnienie jest art. 481 k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (§ 1). Zgodnie z § 2 jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Z powyższej regulacji wynika, że wysokość odsetek z tytułu opóźnienia może być określona umową albo też może wynikać z przepisów prawa. Stopa odsetek przewidzianych umową może przenosić wysokość odsetek ustawowych. Granicę wysokości odsetek wyznaczają przepisy o odsetkach maksymalnych (art. 481 § 2¹ k.c.). W razie zastrzeżenia w czynności prawnej stopy odsetek wyższych niż odsetki maksymalne za opóźnienie wierzycielowi należą się odsetki maksymalne (art. 481 § 2² k.c.). W braku natomiast oznaczenia w umowie wielkości odsetek należnych wierzycielowi jest on uprawniony do naliczania odsetek ustawowych.

Przenosząc powyższe na grunt okoliczności faktycznych rozpatrywanej sprawy, strony umowy określiły w jej treści wysokość odsetek za opóźnienie wskazując, że są to odsetki zmienne równe czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę treść żądania pozwu w zakresie odsetek za opóźnienie, stwierdzić należało, iż w okresie od 09 maja 2015 do daty wyrokowania (18 listopada 2016) wysokość odsetek ustalona zgodnie z umową, to jest w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, istotnie wynosi 10 %, zatem za ten zamknięty

okres żądanie pozwu mogło zostać uwzględnione jako odpowiadające ustalonym odsetkom umownym wynikającym z umowy strony. Z kolei w zakresie żądania odsetek po dacie wyroku (18 listopada 2016) nie mogło ono zostać uwzględnione, albowiem nie sposób przewidzieć na przyszłość wysokości odsetek wynikających z umowy stron, to jest wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Skoro zaś wysokość tych odsetek z przyczyn obiektywnie oczywistych nie jest znana, nie sposób ocenić czy będzie mieściła się w żądanej wysokości 10 %.

Skoro zatem strona powodowa żąda odsetek za opóźnienie w wysokości niezgodnej z postanowieniami umowy stron, żądanie takie, za okres po wydaniu wyroku nie mogło zostać uwzględnione. Dodać można, iż Sąd nie mógł zasądzić za ten okres także odsetek ustawowych za opóźnienie, bowiem sprzeciwia się temu konstrukcja powołanego art. 481 k.c., zgodnie z którym jedynie w braku oznaczenia w umowie wielkości odsetek należnych wierzycielowi jest on uprawniony do naliczania odsetek ustawowych.

W świetle powyższych rozważań powództwo w zakresie należności głównej i częściowo odsetek, co do których Sąd miał możliwość oceny czy mieszczą się w wysokości ustalonej umownie, zasługiwało na uwzględnienie w oparciu o regulację art. 720 k.c. i art. 481 k.c., o czym orzeczono jak w punkcie I. sentencji wyroku.

W pozostałym zaś zakresie powództwo należało oddalić jako nieuzasadnione, co znalazło swój wyraz w punkcie II. sentencji wyroku.

Orzekając o kosztach postępowania w punkcie III. sentencji wyroku Sąd oparł się na normie art. 100 zd. 2 k.p.c. i zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej koszty procesu w wysokości 1.017 zł, na które składa się 1.000 zł opłaty od pozwu oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej uiszczonej od pełnomocnictwa.